

МЕДИЦИНСКАТА ПОДГОТОВКА - ОСНОВЕН ФАКТОР ПРИ ОКАЗВАНЕ НА ЕФИКАСНА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ В ПЛАНИНАТА

Оказването на квалифицирана медицинска помощ на нуждаещите се в планината е основната задача в дейността на планинските спасители. В този смисъл подготовката по медицина е неразривна част от тяхното обучение. През последните пет години в региите на ПСС са се ввели около 100 нови планински спасители, всички от които са завършили успешно двугодишен период за подготовка. Обучението по медицина включва базисни познания по анатомия и физиология на човека, оценка на основните жизнено белези, кардио-пулмонална ресусцитация, поведение при различни видове травми и често срещани заболявания, някои специфични медицински проблеми в планината – оказване на помощ при лавинни нещастия, хипотермия, измръзвания, остра планинска болест и др. Освен теоретични познания, бъдещите планински спасители усвояват и множество практически умения, свързани с имобилизация на счупени крайници, обработка на рани, способи за временно кръвоспиране, животоспася-

ващи процедури, правила за транспорт на пострадали. Медицината е динамична наука, медицинските познания се развиват постоянно и за да се поддържа адекватно ниво на компетентност, се налага продължаващо обучение по медицина на планинските спасители. Този процес обаче, който би трябвало да се провежда по отряди, а не централизирано, е пренебрегван от мнозина. Това е един от основните проблеми, които медицинската комисия на ПСС отчита и по който следва да се работи в бъдеще и е причина за някои пропуски при оказването на първа помощ на пострадали.

По-голяма част от дейността по оказване на първа помощ в планината се осъществява през зимата и е свързана предимно с пистовото спасяване. Травматизмът по време на ски е най-различен и варира от безобидни повърхностни наранявания и контузии до тежки и сложни счупвания на крайниците. Не са рядкост и съчетаните травми с фатален изход. През последните години ежегодно имаме загинали от травми скиори. Почти няма зима и без жертви на лавинни нещастия, както скиори, карали ски извън пистите, така и туристи. Напоследък зачестяват и акциите за търсене на изгубени туристи и скиори. Особена опасност представлява преходният пролетно-летен сезон в планината. Климатичните условия в града по това време се различават коренно от тези в планината. В ниското температурите са почти летни, докато в планината съществува почти зимна обстановка. Това е предпоставка за подценяване на обстановката и екипировката от туристите и е условие за тежък травматизъм. Лятната планина също предлага специфични условия. Най-чести през лятото са травмите на опорно-двигателния апарат, случаите на топлинни травми и обостряне на някои хронични заболявания.

Многообразието на случаите, изискващи първа помощ в планината, още веднаж доказва необходимостта от високо и адекватно ниво на компетентност на медицинските познания и умения на планинските спасители.

Д-р Олег Чолаков, ДМ